

Sygn. akt III AUa 2162/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Alicja Podlewska
Sędziowie:	SSA Maria Sałańska - Szumakowicz (spr.) SSA Grażyna Horbulewicz
Protokolant:	stażysta Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2015 r. w Gdańsku

sprawy P. Ł. (1)

z udziałem zainteresowanego Z. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ustalenie

na skutek apelacji P. Ł. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 lipca 2014 r., sygn. akt IV U 884/13

1. uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu,
2. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz ubezpieczonego P. Ł. (1) kwotę 150,00 (sto pięćdziesiąt 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

SSA Maria Sałańska – Szumakowicz SSA Alicja Podlewska SSA Grażyna Horbulewicz

Sygn. akt III AUa 2162/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2, art. 83b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 3 lit. a, art. 13 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz.UE nr L166/1 ze zm.)

oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE L 284/1 ze zm.) ustalił, iż w stosunku do P. Ł. (1) od dnia 1 lipca 2011r. ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych.

W uzasadnieniu podjętej decyzji organ rentowy wskazał, że - w jego ocenie -zawarcie przez wnioskodawcę z B. (...) umowy najemnej obejmującej przedmiotem roznoszenie na terenie Republiki Słowackiej ulotek reklamowych, w wymiarze 4 godzin miesięcznie, z wynagrodzeniem stałym 25 Euro miesięcznie zostało zawarte w celu obejścia prawa. Organ zaakcentował, że działania P. Ł. (1) pozorujące aktywność na terenie Słowacji, podjęte zostały, aby uzyskać inny tytuł ubezpieczenia pozwalający na opłacenie składek w kwocie niższej, niż z tytułu prowadzonej na terenie Polski działalności gospodarczej. W tym kontekście dysponując nadto pismem z dnia 25 lipca 2013r. słowackiej instytucji ubezpieczeniowej informującej o niepodleganiu firmy (...) słowackim przepisom ubezpieczeniowym organ rentowy uznał, że w stosunku do P. Ł. (1) odnajduje zastosowanie art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zgodnie z którym osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł P. Ł. (1) zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu:

1. naruszenie art. 13 ust 3 rozporządzenia 883/2004 przez jego nie zastosowanie do spornego stanu faktycznego, w którym wnioskodawca wykonuje pracę najemną w państwie słowackim i równocześnie pracę na własny rachunek w państwie polskim,
2. niewłaściwe zastosowanie art. 11 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 883/2004 przez zastosowanie tego przepisu, choć w sprawie powinien mieć zastosowanie art. 13 ust. 3 tego rozporządzenia, ponieważ wnioskodawca wykonywał nie tylko pracę na własny rachunek w Polsce, ale także pracę najemną na Słowacji,
3. naruszenie art. 16 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego przez zaniechanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezwłocznego określenia ustawodawstwa właściwego zgodnie z uzyskaną informacją, a zamiast tego wszczęcie postępowania wyjaśniającego,
4. naruszenie art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego przez zaniechanie zwrócenia się do instytucji właściwej na Słowacji w celu wyjaśnienia wątpliwości, czy wnioskodawca rzeczywiście wykonuje pracę w tym państwie,
5. błędną wykładnię art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009 przez postawienie przed wnioskodawcą obowiązku przedstawienia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych dokumentów i dowodów potwierdzających wykonywanie pracy i przerzucenie na niego ciężaru dowodu rzeczywistego wykonywania pracy w innym państwie członkowskim,
6. naruszenie art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego przez doprowadzenie do sytuacji, w której Wnioskodawca podlegał w tym samym czasie ustawodawstwu dwóch różnych państw członkowskich,
7. naruszenie art. 2 pkt 2 rozporządzenia wykonawczego poprzez zaniechanie zwrócenia się do instytucji słowackiej w celu uzyskania wszystkich danych niezbędnych dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków Wnioskodawcy,
8. naruszenie art. 5 rozporządzenia wykonawczego przez podważenie ważności umowy o pracę, na podstawie której został wydany przez instytucję innego państwa członkowskiego dokument potwierdzający zgłoszenie osoby do ubezpieczenia społecznego w tym innym państwie członkowskim,
9. naruszenie art. 1 pkt a) rozporządzenia 883/2004 przez błędną interpretację pojęcia pracy najemnej” i nie uwzględnienie, że jest to pojęcie autonomiczne prawa unijnego, zdefiniowane w rozporządzeniu podstawowym oraz wyczerpująco zinterpretowane w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które nie może podlegać ocenie z punktu widzenia krajowych przepisów prawa pracy,

10. naruszenie art. 28 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U.201 1.80.432) w związku z art. 3 i 8 Rozporządzenia PE i Rady WE nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. (Rzym 1) (Dz.UrzUEL z 2008, nr 177, poz. 6) poprzez dokonanie oceny umowy o pracę zawartej z słowackim pracodawcą w oparciu o przepisy prawa polskiego, i uznaniu umowy o pracę za faktycznie nie wykonywaną i zawartą z pracodawcą jedynie dla uniknięcia płacenia wyższych składek do ZUS, pomimo, iż prawem właściwym dla oceny stosunku pracy w zakresie jej wykonywania było prawo cywilne lub prawo pracy państwa, w których lub - gdy takiego brak - z których pracownik zazwyczaj świadczy pracę w wykonaniu umowy,

11. art. 288 akapit 2 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.; dalej TFUE) w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 115 z dnia 9 maja 2008 r.; dalej TUE) przez ich niezastosowanie i wydanie rozstrzygnięcia na podstawie przepisów prawa krajowego zamiast na podstawie przepisów rozporządzeń unijnych,

12. naruszenie art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego przez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i na tej podstawie wydanie wadliwej decyzji administracyjnej,

13. naruszenie art. 58 kodeksu cywilnego w związku z art. 22 kodeksu pracy, w związku z art. 300 kodeksu pracy przez niewłaściwe jego zastosowanie i błędne przyjęcie, że do oceny, przez polski organ rentowy, stosunku pracy wykonywanego na terenie Słowacji i zawartego w oparciu o przepisy prawa słowackiego, będzie miało zastosowanie polskie ustawodawstwo, i że do tej oceny będzie uprawniony polski organ rentowy.

Mając na uwadze podniesione zarzuty P. Ł. (1) wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy, o podleganiu przez wnioskodawcę od 01.07.2011r., jako osoby wykonującej pracę na Słowacji, pod ustawodawstwo słowackie, a nie ustawodawstwo polskie, względnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez organ rentowy.

W treści dość obszernego uzasadnienia wnioskodawca powołując się na art. 11 ust. 2 lit. a w zw. z art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 wskazał, iż w sprawie bezspornym jest, iż prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Polski i zaakcentował przy tym, że organ rentowy całkowicie bezzasadnie zakwestionował ważność umowy o pracę łączącej go z firmą (...). Podkreślił przy tym, że zasada stosowania państwa prawa zatrudnienia ma pierwszeństwo przed zasadą przepisów prawnych państwa zamieszkania. Powołując się na brzmienie art. 5 oraz art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 987/2009 wyartykułował, że to na organie rentowym ciąży obowiązek w razie pojawienia się wątpliwości nawiązania kontaktu z instytucją ubezpieczeniową Republiki Słowackiej celem weryfikacji informacji. W ocenie wnioskodawcy organ rentowy zaniechał rzetelnego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w zaprezentowanej kwestii. Odwołujący podkreślił również, że organ rentowy nie jest instytucją uprawnioną do orzekania o pozorności zawartej umowy najemnej albowiem w myśl powołanego powyżej rozporządzenia winien on jedynie określić ustawodawstwo właściwe wskazując na instytucję miejsca świadczenia pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych podtrzymał stanowisko zawarte w decyzji i wniósł o oddalenie odwołania. Motywując zasadność podjętej decyzji organ rentowy podkreślił, iż została ona wydana na podstawie następującego stanu faktycznego. W dniu 16.09.2013r. do ZUS wpłynął wniosek odwołującego w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego na podstawie art. 13 rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w związku z prowadzeniem od dnia 25.06.2001r. działalności gospodarczej na własny rachunek na terenie Polski i podjęciem z dniem 01.07.2011r. pracy najemnej na terenie Słowacji na rzecz firmy (...) : (...). Do wniosku dołączono umowę o pracę z dnia 12.06.2011r. z której wynika, iż jako pracownik firmy (...) zobowiązany jest świadczyć pracę polegającą na roznoszeniu na terenie Republiki Słowackiej ulotek reklamowych przekazanych przez pracodawcę, pozyskanie nowych klientów zainteresowanych współpracą w wymiarze 4 godzin miesięcznie z wynagrodzeniem stałym 25 Euro miesięcznie. Ponadto załączono potwierdzenie zarejestrowania w słowackiej instytucji ubezpieczeniowej z numerem ubezpieczenia (RC) oraz kserokopię list obecności za okres od 01/2013r. do 08/2013r. i kserokopię pasków wypłaty wynagrodzenia za okres od 01/2013r. do 07/2013r. Organ

rentowy wskazał, iż po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ustalił, iż aktywność zawodowa wnioskodawcy w Słowacji nie znajduje ekonomicznego uzasadnienia, albowiem koszty dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca wykonywania pracy przekracza miesięczne wynagrodzenie tj. 25 EURO. Takie działanie w jego ocenie wskazuje, iż celem zawarcia umowy było obejście obowiązującego w Polsce prawa. Organ rentowy podkreślił, że w ustalonym stanie faktycznym należy stosować art. 11 ust. 3 lit. a Rozporządzenia PS i Rady Nr 883/2004.

Wezwany do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego Z. P. (2) B. (...) oraz zawiadomiony o terminie rozprawy w trybie przewidzianym w art. 14 Rozporządzenia Nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007r. dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy we Włocławku – IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie IV U 884/13 oddalił odwołanie.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy wskazał, iż na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej P. Ł. (1) rozpoczął od dnia 25 czerwca 2001r. prowadzenie działalności pod nazwą (...), której przedmiotem była działalność agentów zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych oraz przygotowywanie i podawanie napojów. Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym. Pismem z dnia 25 lipca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w B. zawiadomił Departament (...) w W. o wynikach przeprowadzonych przez niego kontroli w spółkach, które na terytorium Republiki Słowackiej realizują działalność jako tzw. firmy skrzynkowe. Słowacka instytucja ubezpieczeniowa wskazała, iż w stosunku do pracowników zatrudnionych przez Z. P. (1) B. M., co do których nie zostało postanowione, którym przepisom prawa podlegają i na terenie Republiki Słowackiej nie dochodzi do realnego wykonywania pracy, właściwy oddział zakładu ubezpieczeń społecznych (...) wyda postanowienie o braku ubezpieczenia, tzn. że nie podlegają słowackim przepisom prawnym. Decyzją z dnia 15 sierpnia 2013r. (...) Oddział w K. stwierdził, że P. Ł. (1) jako pracownik od 1 czerwca 2011r., zgodnie ze słowackim ustawodawstwem, nie został objęty obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, emerytalnego i ubezpieczeniem od bezrobocia. W uzasadnieniu wydanej decyzji organ rentowy wskazał, że podstawę faktyczną jej podjęcia stanowiło ustalenie, że pracodawca P. Ł. (1) nie posiada biura ani zakładu. Rzeczywisty adres pracodawcy stanowi jedynie adres wirtualny. Miejsca pracy poszczególnych pracowników firmy nie można określić, gdyż zgodnie z opinią pracodawcy, realizacja ich pracy jest zależna od zamówienia, które nie jest planowane z wyprzedzeniem, pracodawca nie sporządza pisemnego przydziału zadań dla poszczególnych pracowników, prace są przydzielane w formie ustnej. Zdaniem organu rentowego zgromadzony materiał nie wykazał, żeby P. Ł. (1) wykonywał realne czynności jako pracownik na obszarze Republiki Słowackiej, w związku z czym nie ma do niego zastosowania słowackie ustawodawstwo, ani przepisy rozporządzenia wykonawczego (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/900 z 16 września 2009r. Decyzją z dnia 2 stycznia 2014r. (...) z siedzibą B. odrzuciła odwołanie Z. P. (1) i P. Ł. (1) oraz potwierdziła decyzję z dnia 15 sierpnia 2013r. (...) Oddział w K.. Niniejsza decyzja w świetle słowackich przepisów prawa ubezpieczeniowego jest prawomocna i nie przysługuje od niej żadne środki odwoławcze. Dnia 16 września 2013r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynął wniosek P. Ł. (1) o ustaleniu podlegania jego osoby ustawodawstwu państwa słowackiego z tytułu zawartej ze Z. P. (1) B. (...) umowy najemnej. Do przedłożonego wniosku załączył listy płac, umowę o pracę w języku słowackim, wraz jej tłumaczeniem oraz potwierdzenie zarejestrowania w słowackim systemie ubezpieczeń. W odpowiedzi na złożony wniosek Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 26 września 2013r. ustalił, iż w stosunku do P. Ł. (1) od dnia 1 lipca 2011r. ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych. W uzasadnieniu podjętej decyzji organ rentowy wskazał, że w jego ocenie zawarcie przez wnioskodawcę z B. (...) umowy najemnej obejmującej przedmiotem roznoszenie na terenie Republiki Słowackiej ulotek reklamowych, w wymiarze 4 godzin miesięcznie z wynagrodzeniem stałym 25 Euro miesięcznie zostało zawarte w celu obejścia prawa. Organ zaakcentował, że działania P. Ł. (1) pozorujące aktywność na terenie Słowacji podjęte zostały, aby uzyskać inny tytuł ubezpieczenia pozwalający na opłacenie składek w kwocie niższej, niż z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Polski. W tym kontekście dysponując nadto pismem z dnia 25 lipca 2013r. słowackiej instytucji ubezpieczeniowej w B. informującej o niepodleganiu firmy (...) słowackim przepisom ubezpieczeniowym organ rentowy uznał, że w stosunku do P. Ł. (1)

odnajduje zastosowanie art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zgodnie z którym osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy wskazał, iż w zgłoszonym żądaniu P. Ł. (1) prowadzący działalność gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej domagał się ustalenia, że od dnia 1 lipca 2011r. w zakresie ubezpieczeń społecznych podlega ustawodawstwu Republiki Słowackiej z tytułu wykonywanej na jej terenie umowy o pracę. Z uwagi na okoliczność, że Polska będąca członkiem Unii Europejskiej od dnia 01.05.2010r. wdrożyła w życie regulacje prawne, które koordynują polski system zabezpieczenia społecznego z systemami pozostałych krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii zdaniem Sądu Okręgowego wymaganym było rozpoznanie sprawy przez pryzmat rozporządzeń unijnych. Sąd Okręgowy wskazał, iż powyższa koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego została ujęta w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – dalej rozporządzenie Nr 883/2004 (Dz. Urz. L 166, 30/04/2004). W artykule 11 ust. 1 cytowanego rozporządzenia ustanowiono, że osoby, co do których stosuje się niniejszy akt prawny podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Co do zasady osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego (ust. 3 lit. a). Sąd Okręgowy zaznaczył, iż odmiennie została uregulowana natomiast sytuacja osób, które normalnie wykonują pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich wówczas podlegają one ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną. Przed przystąpieniem do merytorycznej analizy zakreślonego powyżej żądania przez pryzmat przytoczonych regulacji unijnych Sąd Okręgowy zaakcentował, iż mając na uwadze postawę wnioskodawcy i kierunek prowadzonego przez niego dowodzenia zmierzający do wykazania rzeczywistości świadczonej pracy, iż przez jednoczesne prowadzenie aktywności zarobkowej na terytorium różnych państw P. Ł. (1) wszedł w stosunki ubezpieczenia społecznego o charakterze transgranicznym co wiązało się według Sądu Okręgowego z koniecznością zbadania, czy spełnia warunki ubezpieczenia ustanowione przez system zabezpieczenia społecznego w prawie krajowym wskazanym przez normy kolizyjne jako właściwe (por. wyrok ETS z dnia 15 grudnia 1976 r., C-39/76, L.J. M., (...) 1976 s. 1901, wyrok (...) z dnia 10 marca 2011 r., C-516/09, T. B., C 139/8 Dz. Urz. UE 2011/C 139, poz. 11). Sąd Okręgowy wskazał, iż w tym wypadku organ ubezpieczeń społecznych miejsca zamieszkania ubezpieczonego jest uprawniony tylko do wskazania ustawodawstwa właściwego stosowania rozporządzenia nr 883/2004 (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 68/07, OSNP 2008 „nr 19-20, poz. 300) albowiem nie ma kompetencji do oceny zaistnienia stosunku ubezpieczenia w sensie prawnym. Sąd Okręgowy podkreślił, że jak słusznie zważył wnioskodawca, ocena ważności umowy o pracę może nastąpić wyłącznie na podstawie wskazanych przez normę kolizyjną przepisów miejsca świadczenia pracy i może być dokonana tylko przez organ władny te przepisy stosować. Określenie ustawodawstwa właściwego wskazującego na instytucję miejsca świadczenia pracy najemnej wyłącza ocenę przez instytucję miejsca zamieszkania, czy stosunek prawny będący podstawą objęcia ubezpieczeniem społecznym w kraju świadczenia pracy jest ważny według prawa miejsca zamieszkania ubezpieczonego (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 06.06.2013r., II UK 333/12 OSNP 2014/3/27).

W tym miejscu Sąd Okręgowy podkreślił, iż dokonując oceny czy wnioskodawca spełnia warunki ubezpieczenia ustanowione przez system zabezpieczenia społecznego w Republice Słowackiej należało przeanalizować postępowanie organu rentowego po otrzymaniu wniosku P. Ł. (1). Sąd Okręgowy wyjaśnił, iż w opisanym kwesii bowiem instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy nie może sama rozstrzygać, lecz musi dostosować się do trybu rozwiązywania sporów co do ustalenia ustawodawstwa właściwego wskazanego w szczególności o art. 6, 15 oraz 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r.- dalej rozporządzenie nr 987/2009, które nakazują zwrócić się – w przypadku istnienia wątpliwości bądź rozbieżności – do instytucji innego państwa członkowskiego. Instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe. Przekazywanie tych danych odbywa się bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub pośrednictwem instytucji łącznikowych. Sąd Okręgowy zaakcentował to na co na słusznie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 czerwca 2013r.

(II UK 333/12), że współdziałanie i opieranie się na porozumieniu instytucji właściwych za względu na miejsce zamieszkania ubezpieczonego i ze względu na miejsce wykonywania przez niego pracy najemnej oznacza, że do

instytucji właściwych, jak również do sądu krajowego należy przede wszystkim ustalenie, czy osoba żądająca ustalenia właściwego ustawodawstwa podlega ubezpieczeniu społecznemu w każdym ze wskazanych przez nią państw i postąpienie w celu ustalenia stanu zgodnego z art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego. Organ rentowy, ani sądy nie mogą spowodować sytuacji, w której osoba prowadząca działalność i wykonująca pracę najemną w różnych państwach członkowskich Unii nie będzie podlegała żadnemu ustawodawstwu lub że będzie podlegała ustawodawstwu więcej niż jednego państwa. Taki skutek jest niezgodny z celem art. 48-51 TWE, którym jest zapewnienie, aby pracownicy, w rezultacie wykorzystania prawa do swobodnego przepływu, nie tracili korzyści należnych im z zabezpieczenia społecznego na podstawie ustawodawstwa danego państwa członkowskiego (por. wyroki ETS z dnia 20 września 1994 r., C-12/93, A. D., (...) 1994, s. 4337, z dnia 26 maja 2005 r., C-249/04, J. A., z dnia 10 czerwca 1986 r., 60/85, M. E. S. L., (...) 1986, s. 2365, z dnia 3 maja 1990 r., C-2/89, K. von H., z dnia 16 lutego 1995 r., C-425/93, (...) 8 Co. KG, ECR 1995, s. 269).

Dokonując przełożenia zaprezentowanych powyżej rozważań do stanu faktycznego sprawy Sąd Okręgowy wskazał, iż wobec postępowania organu rentowego można wykreować pewne zarzuty niemniej jednak finalnie nie rzutują one na prawidłowość zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy stwierdził, iż zgodzić należy się z P. Ł. (1) co podkreślono już powyżej, że organ rentowy nie miał kompetencji co do oceny zawartej ze Z. P. (1) B. (...) umowy o pracę. Nadto w aktach organu rentowego brak jest również jakichkolwiek informacji by polska instytucja ubezpieczeniowa wystosowywała jakiegokolwiek zapytania odnośnie sytuacji prawnej ubezpieczonego do słowackiego organu rentowego. Niemniej w ocenie Sądu Okręgowego zaistniała sytuację tłumaczy całkowicie wcześniejsze przejęcie inicjatywy przez słowacką instytucję ubezpieczeniową. Zdaniem Sądu Okręgowego uwadze P. Ł. (1) umknęło bowiem nieświadomie, bądź świadomie, że w kwietniu 2013r. u Z. P. (1) B. (...) słowacki organ rentowy przeprowadził kontrolę, w wyniku której ustalił, że w stosunku do pracowników zatrudnionych przez Z. P. (1) B. M., co do których nie zostało postanowione, którym przepisom prawa podlegają i na terenie Republiki Słowackiej nie dochodzi do realnego wykonywania pracy właściwy oddział zakładu ubezpieczeń społecznych (...) wydał postanowienie o braku ubezpieczenia, tzn. że nie podlegają słowackim przepisom prawnym. O niniejszych ustaleniach pismem z dnia 25 lipca 2013r. zawiadomiono Departament (...) w W.. W konsekwencji powyższego decyzją z dnia 15 sierpnia 2013r. (...) Oddział w K. stwierdził, że P. Ł. (1) jako pracownik od 1 czerwca 2011r., zgodnie ze słowackim ustawodawstwem, nie został objęty obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, emerytalnego i ubezpieczeniem od bezrobocia. Sąd Okręgowy wskazał, iż w uzasadnieniu wydanej decyzji organ rentowy, będący do tego całkowicie uprawniony w myśl powołanego powyżej rozporządzenia podstawowego wskazał, że podstawę faktyczną jej podjęcia stanowiło ustalenie, że pracodawca P. Ł. (1) nie posiada biura ani zakładu. Rzeczywisty adres pracodawcy stanowi jedynie adres wirtualny. Miejsca pracy poszczególnych pracowników firmy nie można określić, gdyż zgodnie z opinią pracodawcy realizacja ich pracy jest zależna od zamówienia, które nie jest planowane z wyprzedzeniem, pracodawca nie sporządza pisemnego przydziału zadań dla poszczególnych pracowników, prace są przydzielane w formie ustnej. Zdaniem organu rentowego zgromadzony materiał nie wykazał, żeby P. Ł. (1) wykonywał realne czynności jako pracownik na obszarze Republiki Słowackiej, w związku z czym nie ma do niego zastosowania słowackie ustawodawstwo, ani przepisy rozporządzenia wykonawczego (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/900 z 16 września 2009r. W ocenie Sądu Okręgowego kluczowym dla sprawy i właściwie determinującym podjęte rozstrzygnięcie była natomiast decyzja z dnia 2 stycznia 2014r. (...) z siedzibą B. odrzucająca odwołanie Z. P. (1) i P. Ł. (1) oraz potwierdzająca decyzję z dnia 15 sierpnia 2013r. (...) Oddział w K.. Niniejsza decyzja w świetle słowackich przepisów prawa ubezpieczeniowego jest prawomocna i nie przysługuje od niej żaden środek odwoławczy. W ocenie Sądu Okręgowego ową decyzją słowacka instytucja ubezpieczeniowa w sposób jednoznaczny wskazała, że wnioskodawca nie podlega słowackim przepisom ubezpieczeniowym a takiej informacji polski organ ubezpieczeniowy nie mógł zignorować. Zgodnie bowiem z art. 5 rozporządzenia wykonawczego Nr 987/2009 dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, stanowiące poświadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane. W tym stanie rzeczy biorąc pod uwagę, że P. Ł. (2) nie udowodnił by podlegał ubezpieczeniu społecznemu w Republice Słowackiej, Sąd Okręgowy uznał zaskarżoną decyzję za odpowiadającą prawu. W myśl bowiem art. 11 ust. 3 lit. a cytowanego rozporządzenia jako osoba wykonująca

w Państwie Członkowskim pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego. Kończąc Sąd Okręgowy wskazał, iż dokonane aktualnie przez organ rentowy ustalenie ma charakter tymczasowy. O tymczasowym określeniu prawa, według którego obejmuje się tę osobę ubezpieczeniem społecznym, instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy poinformuje wyznaczone instytucje państwa, w którym wykonywana jest praca. Od tej chwili biegnie termin dwóch miesięcy, w czasie których przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji może poinformować instytucję miejsca zamieszkania o niemożności zaakceptowania ustalonego ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii. Gdy to nie nastąpi, tymczasowe określenie ustawodawstwa dopiero staje się ostateczne (art. 16 rozporządzenia nr 987/2009). Konkludując zaprezentowane rozważania Sąd Okręgowy uznając wywiezione przez P. Ł. (1) odwołane za bezzasadne na podstawie art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz.UE nr L166/1 ze zm.) a contrario postępując zgodnie z art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. dokonał jego oddalenia.

Apelację od wyroku wywiódł ubezpieczony zaskarżając go zaskarża powyższe orzeczenie w całości zarzucając mu:

1. naruszenie art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.2004.166.1 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie tym samym, że w rozpoznawanej sprawie nie ma podstaw do objęcia apelującego ustawodawstwem słowackim;

2. naruszenie art. 16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania Rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.2009.284.1) poprzez definitywne rozstrzygnięcie przez polski organ rentowy o ustawodawstwie właściwym (polskim), gdzie w zaistniałej sytuacji z przepisów prawa wynika, że do apelującego powinno mieć zastosowanie ustawodawstwo słowackie,

3. naruszenie art. 16 ust. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania Rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów ubezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.2009.284.1) poprzez nienawiązanie kontaktu przez polski organ rentowy z słowacką instytucją ubezpieczeniową w związku z brakiem pewności co do ustalenia właściwego ustawodawstwa dla apelującego na skutek pisma z dnia 25.07.2013r. wydanego przez S. P.,

4. naruszenie art. 231 kodeksu postępowania cywilnego poprzez błędne uznanie, że z ustalonego faktu tj. pisma z dnia 25.07.2013r. wydanego przez S. P. (słowacką instytucję ubezpieczeniową) można wyprowadzić fakt iż, ma ono zastosowanie do sytuacji apelującego, co w konsekwencji doprowadziło do ustalenia, że właściwym w sprawie jest ustalenie dla apelującego polskiego ustawodawstwa w spornym okresie, podczas gdy w piśmie tym wprost jest napisane, że słowacka instytucja ubezpieczeniowa dopiero wyda ewentualne pismo o nie objęciu określonych pracowników zatrudnionych w wymienionych firmach ubezpieczeniem słowackim, a w stosunku do apelującego do dnia zakończenia postępowania przed Sądem pierwszej instancji takie pismo nie zostało prawomocnie wydane, czego polski organ rentowy nie wykazał zaniechając konsultacji ze słowacką instytucją ubezpieczeniową.

Zarzucając powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie, iż od 1 lipca 2011 r. odwołujący nie podlegał polskiemu ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego oraz że w tym okresie jako pracownik najemny podlegał ustawodawstwu słowackiemu, ewentualnie na mocy art. 477¹⁴ kodeksu postępowania cywilnego wniósł o uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu oraz o zasądzenie kosztów postępowania, według norm przepisanych za obie instancje.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie w sposób skutkujący uchyleniem zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu.

Zajmując stanowisko w przedmiocie zasadności (lub nie) zastosowania od dnia 1 lipca 2011 r. wobec wnioskodawcy ustawodawstwa polskiego w zakresie ubezpieczeń społecznych, wskazać należy, iż Sąd pierwszej instancji dokonał częściowo sprzecznego ze zgromadzonym materiałem dowodowym ustalenia stanu faktycznego sprawy. W konsekwencji Sąd pierwszej instancji poczynił błędne rozważania prawne, co skutkowało błędnym ustaleniem, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu. W ocenie Sądu Apelacyjnego sprawa nie została dotychczas rozpoznana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w trybie art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 2009.284.1 – dalej: „rozporządzenie wykonawcze”), a zatem wydanie zaskarżonej decyzji należy uznać za przedwczesne.

Podkreślić należy, że w Unii Europejskiej nie istnieje jeden ponadpaństwowy system zabezpieczenia społecznego. Każde państwo członkowskie posiada własny, krajowy system i zachowuje prawo do jego kształtowania odpowiednio do prowadzonej w tym względzie polityki. Przepisy unijne nie ingerują w to, kto jest objęty obowiązkiem ubezpieczenia w danym kraju, czy i jakie składki trzeba z tego tytułu płacić oraz jakie świadczenia można w zamian uzyskać. Koordynacja systemów zabezpieczeń społecznych państw członkowskich UE opiera się na generalnej zasadzie, iż pracownik migrujący może podlegać ubezpieczeniom tylko w jednym państwie członkowskim – art. 11 ust 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 2004.166.1 – dalej: „rozporządzenie”).

Zasadą podstawową wynikającą z przepisów prawa unijnego, jest że osoba wykonująca pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu państwa właściwego według miejsca wykonywania pracy (*lex loci laboris*) – art. 11 ust 2a rozporządzenia. Przepisy rozporządzenia, normują też wyjątki od powyższej zasady, w odniesieniu do pracownika migrującego – wykonującego pracę najemną, pracę na własnych rachunek, w różnych krajach członkowskich. Zgodnie z treścią art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określoneemu zgodnie z przepisem ust. 1. W myśl art. 13 ust. 1b tego rozporządzenia, w sytuacji wykonywania pracy najemnej w dwóch lub kilku Państwach Członkowskich i niewykonywania jej w znacznej części w Państwie Członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, pracownik migrujący podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się siedziba lub miejsce wykonywania działalności zatrudniającego ją przedsiębiorstwa lub pracodawcy. Treść przedmiotowych norm nie budzi żadnej wątpliwości.

Procedura ustalania ustawodawstwa właściwego została uregulowana w przepisie art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 2009.284.1 – dalej: „rozporządzenie wykonawcze”). Stosownie do tej procedury: 1) osoba objęta art. 13 rozporządzenia informuje o tym fakcie instytucję właściwą według miejsca zamieszkania – art. 16 ust 1 rozporządzenia wykonawczego, 2) instytucja właściwa niezwłocznie ustala ustawodawstwo właściwe, a takie wstępne ustalenie ma charakter tymczasowy, ponadto informuje instytucje wszystkich Państw Członkowskich, w których praca jest wykonywana o swoim tymczasowym określeniu ustawodawstwa – art. 16 ust 2 rozp. wykonawczego, 3) tymczasowe określenie ustawodawstwa staje się ostateczne od momentu poinformowania instytucji Państw Członkowskich, o ile ustawodawstwo nie zostało określone na podstawie art. 16 ust 4 rozporządzenia wykonawczego albo gdy przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji Państw Członkowskich poinformuje instytucję właściwą według miejsca zamieszkania przed upływem tego terminu o niemożności zaakceptowania ustalonego ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii – art. 16 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego. Przepis art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego ma zastosowanie w sytuacji, gdy instytucja miejsca zamieszkania ma wątpliwości, co do ustalenia ustawodawstwa właściwego. Konieczne jest

wówczas nawiązanie kontaktu przez instytucje lub władze dwóch lub więcej zainteresowanych Państw Członkowskich, a ustawodawstwo właściwe ustala się na podstawie wspólnego porozumienia z uwzględnieniem przepisów art. 13 rozporządzenia podstawowego i 14 rozporządzenia wykonawczego. Zastosowanie winna mieć również decyzja nr 1A Komisji Administracyjnej w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2014 r., III AUa 1823/13, niepublikowany).

Wobec nie wszczęcia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych postępowania w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego (tymczasowego) w porozumieniu z instytucją innego państwa członkowskiego w trybie powyższego art. 16 rozporządzenia wykonawczego, pozwany nie mógł wydać decyzji ustalającej ustawodawstwo właściwe na podstawie art. 13 ust. 1 i 3 rozporządzenia podstawowego, a skoro tak, to nie zasługuje na uwzględnienie stanowisko Sądu pierwszej instancji, zgodnie z którym kluczowym dla sprawy i właściwie determinującym podjęte rozstrzygnięcie była natomiast decyzja z dnia 2 stycznia 2014r. (...) z siedzibą B. odrzucająca odwołanie Z. P. (1) i P. Ł. (1) oraz potwierdzająca decyzję z dnia 15 sierpnia 2013r. (...) Oddział w K.. Niniejsza decyzja w świetle słowackich przepisów prawa ubezpieczeniowego jest prawomocna i nie przysługuje od niej żaden środek odwoławczy. W ocenie Sądu Okręgowego ową decyzją słowacka instytucja ubezpieczeniowa w sposób jednoznaczny wskazała, że wnioskodawca nie podlega słowackim przepisom ubezpieczeniowym a takiej informacji polski organ ubezpieczeniowy nie mógł zignorować. Zgodnie bowiem z art. 5 rozporządzenia wykonawczego dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, stanowiące poświadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane. W tym stanie rzeczy biorąc pod uwagę, że P. Ł. (1) nie udowodnił, by podlegał ubezpieczeniu społecznemu w Republice Słowackiej, Sąd Okręgowy uznał zaskarżoną decyzję za odpowiadającą prawu. W myśl bowiem art. 11 ust. 3 lit. a cytowanego rozporządzenia jako osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego. W ocenie Sądu Apelacyjnego powyższe stanowisko Sądu pierwszej instancji nie zasługuje na aprobatę. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego w każdym przypadku oceny marginalnego charakteru pracy koniecznym jest wszczęcie procedury na podstawie art. 16 rozporządzenia wykonawczego. (zob. Krzysztof Ślebzak, Podleganie ubezpieczeniu społecznemu w przypadku jednoczesnego wykonywania pracy i prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego UE, PiZS 2013, nr 11, tegoż Kilka uwag na temat procedury ustalania ustawodawstwa właściwego w kontekście delegowania pracowników oraz wykonywania pracy na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego., Ubezpieczenia społeczne. Teoria i praktyka 2013, nr 12)

Sąd meriti podziela bowiem stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2013r. II UK 333/12 (Lex 1438536), zgodnie z którym nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucje miejsca zamieszkania tej osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa. Stwierdzenia spełnienia warunków ubezpieczenia społecznego w systemie prawnym państwa wykonywania pracy podlegającym koordynacji na podstawie rozporządzenia nr 883/04 dokonują organy właściwe do stosowania tego prawa. Jak słusznie bowiem wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku w sprawie II UK 333/12, w sprawach dotyczących koordynacji zabezpieczenia społecznego stosunek prawny na podstawie, którego powstaje tytuł do ubezpieczenia społecznego i stosunek ubezpieczenia społecznego, to dwie niezależne więzi prawne. Zgodnie z art. 1 pkt a rozporządzenia podstawowego, „praca najemna” oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce. W taki sam sposób definiowana jest na gruncie rozporządzenia nr 883/2004 praca na własny rachunek (art. 1 pkt b rozporządzenia). Ww. pojęcia jako określające tytuł ubezpieczenia społecznego, rozumiane są i tłumaczone według prawa miejscowego. Definicje tytułu ubezpieczenia społecznego przyjęte w krajowych systemach zabezpieczenia społecznego miejsca wykonywania pracy najemnej, do którego należy pracownik migrujący, mogą różnić się od tych zawartych w prawie pracy, ale

muszą być utrzymane jako jedyne właściwe, tak jak rozumiane są przy stosowaniu ustawodawstwa z dziedziny zabezpieczenia społecznego danego państwa członkowskiego, na terytorium którego praca jest wykonywana (por. wyroki ETS z dnia 30 stycznia 1997 roku, C-221/95, C. (...) SA, (...) 1997 s. 609; z dnia 30 stycznia 1997 roku, E.J.M. de J., (...) 1997 s. 461). Istotnym jest czy w konkretnym przypadku, osoba spełnia wymagane warunki ustanowione w prawie krajowym przez system ubezpieczenia społecznego (wyrok (...) z 15 kwietnia 1976r. 36/76 M.). Do instytucji właściwych, jak również do sądu krajowego należy przede wszystkim ustalenie, czy osoba uprawniona podlega ubezpieczeniu społecznemu w danym Państwie Członkowskim, a nie czy ważny jest stosunek prawny będący podstawą objęcia ubezpieczeniem społecznym. W pkt 11 preambuły Rozporządzenia nr 883/2004 wskazano, iż uwzględnianie okoliczności lub wydarzeń mających miejsce w Państwie Członkowskim nie może w żaden sposób sprawiać, że właściwym dla nich stanie się inne Państwo Członkowskie ani że będzie się do nich stosować jego ustawodawstwo. Zatem zgodnie z powyższą zasadą określenie ustawodawstwa właściwego wskazującego na instytucję miejsca świadczenia pracy najemnej wyłącza ocenę przez instytucję miejsca zamieszkania, czy stosunek prawny będący podstawą objęcia ubezpieczeniem społecznym w kraju świadczenia pracy jest ważny według prawa miejsca zamieszkania ubezpieczonego. Natomiast w przypadku wątpliwości instytucji miejsca zamieszkania zainteresowanego, co do okoliczności istnienia tytułu ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim, instytucja ta nie może sama rozstrzygać istnienia tego tytułu, lecz zgodnie z art. 16 Rozporządzenia 987/2009 zobowiązana jest zwrócić się do instytucji innego państwa członkowskiego, po czym instytucje te ustalają właściwe ustawodawstwo na mocy wspólnego porozumienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2007 roku I UK 68/2007 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2013 roku, II UK 333/12).

Pozwany wydając decyzję stwierdzającą, iż w stosunku do P. Ł. (1) ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń od dnia 1 lipca 2011 r., nie przeprowadzając postępowania w trybie art. 16 rozporządzenia wykonawczego, przedwcześnie wydał decyzję w przedmiocie właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych stosownie do treści art. 13 ust 1 i 3 rozporządzenia. Zatem koniecznym było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy bezpośrednio organowi do ponownego rozpoznania, stosownie do art. 477^{14a} k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny, orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Nie uszło uwadze Sądu Apelacyjnego, iż przedłożony przez ubezpieczonego dowód w postaci kopii formularza E-104 wraz z tłumaczeniem na język polski, wydanego przez słowacki organ rentowy, na okoliczność potwierdzenia okresu ubezpieczenia na terenie Słowacji w okresie od 1 lipca 2011 r. (dowód: kopia formularza E-104, k.192 a.s.) świadczy jedynie o złożeniu wniosku, a nie o podleganiu ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym na terenie Słowacji. Nadto w trakcie postępowania drugoinstancyjnego ubezpieczony złożył kopię wyroku Sądu Wojewódzkiego w Preszowie z dnia 20 lipca 2015 r. wraz z jego tłumaczeniem na język polski, mocą którego uchylono decyzję z dnia 2 stycznia 2014 r. nr (...) - (...) - BA wydanej przez (...) w B., w związku z decyzją S. poistovni, Oddział K. z dnia 15 sierpnia 2013 r., znak (...) - (...) - KEM na podstawie § 250j/-ust.2 lit. c), d) słowackiego KPA i zwrócono sprawę do dalszego postępowania. Z uwagi na nieprzedłożenie przez ubezpieczonego uzasadnienia wskazanego wyroku nie można odnieść się do motywów jego rozstrzygnięcia w kontekście przyjęcia zasadności zarzutów odwołania. (dowód: kopia wyroku Sądu Wojewódzkiego w Preszowie z dnia 20 lipca 2015 r., k. 274 a.s.)

W punkcie 2 orzeczenia, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.) oraz art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 w zw. z § 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 490 ze zm.) mając na uwadze niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy i wkład jego pracy w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, zasądził od pozwanego na rzecz ubezpieczonego kwotę 150,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.